

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: V.Holban)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. O.Cojocaru, I.Dutca, I.Secrieru)

DECIZIE

03 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Daniliuc Nicolae,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Daniliuc Nicolae
împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare
în termen legal a plângerii penale în termen rezonabil și repararea prejudiciului,
împotriva încheierii din 17 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 12 februarie 2021 Daniliuc Nicolae a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare
în termen legal a plângerii penale din 26 noiembrie 2018 în termen rezonabil și repararea
prejudiciului.

Prin hotărârea din 05 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea a
fost respinsă.

La data de 08 iunie 2021 Nicolae Daniliuc a depus apel împotriva hotărârii din 05
mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 17 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit
cererea de apel depusă de Nicolae Daniliuc ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 24 septembrie 2021 Nicolae Daniliuc a depus recurs împotriva încheierii din 17
septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs,
casarea încheierii recurate cu remiterea cauzei la rejudecare pentru examinarea cererii
de apel.

În motivarea recursului, a relatat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel,
soluția fiind una neîntemeiată.

A menționat că a cunoscut la 07 iunie 2021 despre hotărârea din 05 mai 2021 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar cererea de apel a fost depusă la 08 iunie 2021,
astfel termenul de declarare a apelului nu a fost omis.

Potrivit prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare
a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 17 septembrie 2021 și a fost expediată la 21 septembrie 2021 (f.d.66). Prin urmare, cererea de recurs depusă la 24 septembrie 2021 a fost depusă în termen.

Potrivit prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din următoarele considerente.

Conform art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În corespundere cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură or să încheie un ansamblu de acte.

Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege or stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, din actele dosarului rezultă că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 05 mai 2021.

Deci, în speță, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la 6 mai 2021, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe și a expirat la 07 iunie 2021, termenul limită pentru depunerea cererii de apel.

Colegiul notează că, în caz de omiterea a termenului de îndeplinire a unui act de procedură, legiuitorul a prevăzut instituția repunerii în termen, conform art. 116 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, care stipulează că, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La caz, însă este de observat că Daniliuc Nicolae nu a fost prezent în cadrul ședinței

de judecată a instanței de fond, însă a fost citat legal despre data și ora examinării cauzei conform avizului de recepție (f.d.49). Mai mult ca atât, însăși Daniliuc Nicolae a depus cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs precum că a cunoscut la 07 iunie 2021 despre hotărârea din 05 mai 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, deoarece acestea nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Aici, urmează a se menționa că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Totodată, Colegiul menționează că Daniliuc Nicolae în cererea de apel nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, după cum a constatat și instanța de apel, care a considerat necesar să aplice sancțiunea procedurală sub forma restituirii cererii de apel, în corespundere cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

În astfel de circumstanțe, având în vedere constatarea celor două condiții de la art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, și anume, depunerea apelului în afara termenului legal și omisiunea apelantului de a solicita repunerea în termen, Colegiul conchide că instanța de apel întemeiat a restituit cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului de declarare.

În această privință, instanța de apel a explicat cu suficientă putere de convingere că cererea de repunere în termen a instrumentului de atac, în orice caz trebuie să fie exprimată din inițiativa participanților la proces, instanța nefiind îndreptățită, în lipsa unor dispoziții legale exprese, să efectueze din oficiu repunerea în termen, chiar dacă din ansamblul materialului probator administrat la dosar ar rezulta că participanții la proces au avut motive întemeiate de a nu îndeplini în termen actul de procedură.

Deci, în speță este indubitabil că apelantul nu a solicitat repunerea în termen a apelului printr-o cerere formulată în condițiile art. 116 din Codul de procedură civilă, cu indicarea motivelor și probelor, în confirmarea imposibilității depunerii apelului în termenul legal.

În susținerea celor relatate, Colegiul consideră necesar a fi reținute și prevederile art. 10 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, care statuează că, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural

defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Reieșind din cele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele indicate de recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea din 17 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Daniliuc Nicolae.

Se menține încheierea din 17 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Daniliuc Nicolae împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen legal a plângerii penale în termen rezonabil și repararea prejudiciului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru